

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Scharrel te MINDERHOUT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 8722

Instelling Vrije Basisschool - Scharrel

Directeur Patrick LEYSEN

Adres Witherenweg 2 - 2322 MINDERHOUT

Telefoon 03-314.64.21

E-mail info@scharrel.be

Website www.scharrel.be

Bestuur van de instelling Koba Hoogstraten

Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN

Scholengemeenschap Jong Markdal

Adres Vrijheid 234 - 2320 HOOGSTRATEN

CLB Vrij CLB Kempen

Adres Hellekensstraat 2_A - 2200 HERENTALS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 06-12-2016, 08-12-2016, 09-12-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 09-12-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 13-01-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Yvan AMEYE

Teamleden Veronique BILTEREYST, Jacqueline OORTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	9
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: vaststellingen Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	13
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	16
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	16
3.1.1.8 Lager onderwijs: vaststellingen mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	16
3.1.1.9 Lager onderwijs: Frans	18
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	21
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	21
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	22
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	24
4.1 Deskundigheidsbevordering	24
4.2 Leerbegeleiding	25
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	27
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	30
6.1 Wat doet de school goed?	30
6.2 Wat kan de school verbeteren?	30
6.3 Wat moet de school verbeteren?	31
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	32
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	32

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool Scharrel in Minderhout, een deelgemeente van de stad Hoogstraten. Deze dorpschool bestaat uit twee vestigingsplaatsen op wandelafstand van elkaar. In de ene vestigingsplaats is de kleuterafdeling ondergebracht, in de andere vestigingsplaats de lagere afdeling. De kenmerken van de leerlingenpopulatie zijn een weerspiegeling van de plaatselijke bevolking, die vooral uit Vlaamse kansrijke gezinnen bestaat. Een ervaren directeur neemt het leiderschap van de school op zich en staat samen met een geëngageerd leerkrachtenteam in voor het onderwijs. Het schoolteam werkt geregeld rond maatschappelijke thema's en wil kinderen opvoeden tot ruimdenkende jonge wereldburgers.

In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 28 november 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om met de leerlingen de eindtermen voor Nederlands, Frans, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het team van de kleuterafdeling met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in voldoende mate nastreeft. De kleuteronderwijzers slagen er in een krachtige leeromgeving te creëren waarbinnen ze de kleuters veel ontwikkelingskansen geven. Ze integreren de activiteiten in thema's die de kleuters boeien en die aansluiten bij hun leef- en beleavingswereld. Het onderwijsaanbod is grotendeels volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd. De kleuteronderwijzers besteden in de activiteiten expliciet aandacht aan de integratie van talensensibilisering en onderwerpen rond duurzaamheid en de bredere wereld.

Voor het leergebied Nederlands streeft het schoolteam de ontwikkelingsdoelen met de kleuters in onvoldoende mate na. De oorzaak hiervan ligt bij de leerbegeleiding die het team van de kleuterafdeling voor het leergebied Nederlands onvoldoende krachtig uitwerkt. Dit heeft een negatief effect op de ontwikkelingskansen van de kleuters bij wie de ontwikkeling versneld of vertraagd verloopt. De zorgwerking is onvoldoende uitgebouwd om die kleuters doelgericht en planmatig te ondersteunen met een gepast aanbod.

Het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het team van de lagere afdeling met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate bereikt. De oorzaak hiervan ligt grotendeels bij de leerbegeleiding die te weinig doelgericht en planmatig gebeurt. De klasleerkrachten zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de brede basiszorg en de verhoogde zorg. De kwaliteit van de leerbegeleiding is daardoor sterk afhankelijk van de handelingsbekwaamheid van de betrokken onderwijzer. Sommigen slagen er in onvoldoende mate in om sterkere leerlingen of leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben doelgericht en doeltreffend te begeleiden. Voor de planning en de realisatie van het onderwijsaanbod baseren de onderwijzers zich vooral op onderwijsleerpakketten. Sommige onderwijzers laten er leerstofonderdelen uit weg, waardoor er over de leerjaren heen breuklijnen ontstaan in de graduele opbouw en de continuïteit van het onderwijsaanbod. De waardevolle leesbevorderende initiatieven verbeteren de technische leesvaardigheid van de leerlingen en verhogen het leesplezier.

Voor het leergebied mens en maatschappij en wetenschappen en techniek bereiken de teamleden van de lagere afdeling met de leerlingen de eindtermen in onvoldoende mate. Voor de invulling van het onderwijsaanbod baseren ze zich deels op een onderwijsleerpakket dat ze aanvullen met waardevolle projecten rond actuele thema's als duurzaamheid, kinderrechten en wereldburgerschap. Op schoolniveau maakten de onderwijzers geen afspraken om het aanvullend aanbod op elkaar af te stemmen. Evenmin hebben ze afspraken om de leerplanrealisatie te bewaken. Hierdoor is het voor hen onmogelijk om de volledigheid van het aanbod, het evenwicht tussen de verschillende domeinen en de graduele opbouw te garanderen. De evaluatiepraktijk is vooral kennisgericht en geeft een onvolledig beeld van de vorderingen van de leerlingen op vlak van inzicht, vaardigheden en attitudes. Waardevol zijn de stimulansen van de onderwijzers om de leerlingen actief bij de lessen te betrekken en hen de gelegenheid te geven om met elkaar problemen te onderzoeken en oplossingen te bedenken. De kansen die de leerlingen krijgen om buitenschools ervaringen op te doen, vormen een meerwaarde en versterken het levensecht leren.

Voor het leergebied Frans bereikt het team van de lagere afdeling met de leerlingen de eindtermen in voldoende mate. Het schoolteam kiest er uitdrukkelijk voor om van in de kleuterafdeling de vreemdetaalverwerving van de kinderen te stimuleren. Hiertoe neemt het een aantal initiatieven waarop het in de lagere afdeling verderbouwt. Daar ondersteunen de lessen taalinitiatie, de ontmoetingskansen met (buitenlandse) native speakers en een uitwisselingsproject met een Waalse school een rijk onderwijsaanbod dat grotendeels aansluit bij de uitgangspunten van de eindtermen. De evaluatiepraktijk geeft een beeld van de mogelijkheden van de leerlingen.

Tijdens de doorlichting onderzocht de onderwijsinspectie de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding. Het schoolteam beschikt over een schooleigen visietekst maar slaagt er onvoldoende in om de inhoud te concretiseren in de dagelijkse school- en klaspraktijk. De initiatieven om de leerlingen met een verschillende beginsituatie te helpen, gebeuren te weinig doordacht, doelgericht en planmatig. Dit maakt het voor de teamleden moeilijk om de eventuele acties te evalueren en doelgericht bij te sturen. Bovendien voorziet het schoolteam te weinig in ondersteuning van de klasleerkrachten. Daardoor is de kwaliteit van de leerbegeleiding te sterk leerkrachtafhankelijk.

De onderwijsinspectie onderzocht eveneens de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering. Voor het schoolteam is het vanzelfsprekend om de eigen professionaliteit op peil te houden en kansen te benutten om bij te leren. Het werkt samen met diverse externe organisaties en tekent in op vele (internationale) projecten die ruime kansen bieden tot professionalisering in binnen- en buitenland. De openheid van het schoolteam ten aanzien van professionalisering en onderwijsvernieuwing heeft een zichtbaar effect op de schoolwerking. Het schoolteam laat evenwel kansen liggen om de eigen onderwijspraktijk grondig te evalueren. Hierdoor zijn de nascholingsinitiatieven in beperkte mate afgestemd op de noden van de kinderen en de behoeften van de teamleden.

De onderwijsinspectie peilde tijdens de doorlichting naar de kwaliteit van het algemeen beleid. De directeur neemt al bijna dertig jaar de schoolleiding op zich. Dit kenmerkt het beleid. De directeur stuurt vanuit zijn eigen visie de school aan. Er heerst een fundamenteel wantrouwen tussen de directeur en de meeste teamleden dat het samen-school-maken ernstig verstoort en het klimaat binnen het schoolteam negatief beïnvloedt. De interne spanningen veroorzaken stress en een laag welbevinden bij veel teamleden. Dit heeft een sterke impact op hoe de leerkrachten functioneren en op de onderwijspraktijk. Toch behouden de teamleden hun beroepsernst en hun betrokkenheid en engagement voor de realisatie van goed onderwijs.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school tekorten opspoorde, opvolgt en wegwerkt. De school heeft ook aandacht voor proactieve acties en realiseert tussentijdse oplossingen bij mogelijke gevaren of tekorten. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Sommige aspecten van de geselecteerde overige regelgeving respecteert het niet.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor 'de overige erkenningsvoorwaarden'.

Ze formuleert een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het tekort voor het leergebied Nederlands in zowel de kleuter- als de lagere afdeling en het tekort voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in de lagere afdeling.

De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het schoolteam ten volle de uitdaging aangaat om de onderwijskwaliteit verder te optimaliseren en de tekorten binnen de voorziene termijn weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
Frans
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

Het team van de kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate na. Voor kleuters bij wie de ontwikkelingsevolutie versneld of vertraagd verloopt, sluit het onderwijsaanbod onvoldoende aan bij hun mogelijkheden. De leerbegeleiding van deze kleuters gebeurt te weinig doelgericht en planmatig waardoor ze ontwikkelingskansen missen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

Het team van de kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers integreren het aanbod in thema's die aansluiten bij de leef- en de belevingswereld van de kleuters. Het evenwicht tussen de verschillende domeinen alsook de volledigheid en de graduele opbouw zijn grotendeels gegarandeerd. De kleuteronderwijzers volgen de vorderingen van de kleuters op.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

Het team van de kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers integreren het aanbod in thema's die aansluiten bij de leef- en de belevingswereld van de kleuters. Het evenwicht tussen de verschillende domeinen alsook de volledigheid en de graduele opbouw zijn grotendeels gegarandeerd. De kleuteronderwijzers volgen de vorderingen van de kleuters op.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: vaststellingen Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	De kleuteronderwijzers gebruiken voor de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod het werkinstrument van de onderwijskoepel als referentiekader. Daarbij maken ze gebruik van een digitale agenda om hun onderwijsaanbod te plannen en inhoudelijk uit te werken. Ze ordenen de activiteiten volgens ontwikkelingsaspecten en selecteren leerplandoelen bij de voorziene lesactiviteiten. Sommige kleuteronderwijzers stellen per activiteit een veelheid aan leerplandoelen voorop waardoor hun agenda geen efficiënt werkinstrument is maar veeleer een weinig bruikbaar verantwoordingsmiddel.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Binnen gevarieerde thema's zorgen de kleuteronderwijzers voor een onderwijsaanbod dat afgestemd is op de leef- en beleavingswereld van de kleuters. De keuze van de thema's gebeurt op basis van de jaarkring of sluit aan bij de interesses van de kleuters. De kleuteronderwijzers visualiseren het lopende thema in het klasbeeld. Door hoekenverrijking, concrete materialen, boeken, prenten, foto's en ondersteunende attributen accentueren en verlevendigen ze het thema en creëren ze voor de kleuters mogelijkheden om zich optimaal in te leven.

De kleuteronderwijzers leveren inspanningen om alle domeinen van Nederlands en mens en maatschappij en wetenschappen en techniek evenwichtig aan bod te laten komen. Met behulp van het digitaal planningsinstrument proberen ze de volledigheid van het aanbod voor hun eigen klas te bewaken. De kleuteronderwijzers overleggen met hun parallelcollega's over de invulling van de thema's. De thematische aanpak bevordert de horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden. De kleuteronderwijzers benaderen inzichten, vaardigheden en attitudes vanuit de verschillende ontwikkelingsdomeinen. Ze hebben voldoende aandacht voor een brede, harmonische vorming. Op schoolniveau maakt het team van de kleuterafdeling inhoudelijke afspraken om een gradueel opgebouwd onderwijsaanbod over de verschillende leeftijdsgroepen heen te verzekeren. Onder meer over de aanwezige kalenders en jaarlijks terugkerende thema's maakten de kleuteronderwijzers afspraken om een doorgaande lijn aan te reiken.

De kleuteronderwijzers creëren binnen het hoekenwerk rijke en uitdagende speelleersituaties met een diversiteit aan materialen. De kleuters krijgen hierdoor kansen om al handelend werkelijkheidsgerichte en talige ervaringen op te doen. De kleuteronderwijzers besteden in de activiteiten expliciet aandacht aan de integratie van talensensibilisering en onderwerpen rond duurzaamheid en de bredere wereld. De begeleidingsstijl van de kleuteronderwijzers stimuleert de kleuters om via een explorerende en experimenterende aanpak de omgeving te verkennen. De uitstappen en leerwandelingen die de kleuteronderwijzers geregeld organiseren, ondersteunen het werkelijkheidsnabije leren.

In alle klassen gaat er bewust veel aandacht naar taalontwikkeling en een brede opbouw van de ontluikende geletterdheid binnen een veilig klasklimaat. De kleuteronderwijzers ontlokken met diverse materialen en activiteiten actief taalgebruik bij de kleuters. Ze ondersteunen het taalgevoel via gevarieerde vormen van voorlezen en vertellen van verhalen. Aan de hand van verschillende handpoppen in het blauwe taalkastje stimuleren ze het klank- en taalbewustzijn.

De kleuters krijgen ruime kansen tot actief en zelfstandig leren. De kleuteronderwijzers stimuleren de zelfwerkzaamheid en de zelfsturing van de kleuters door de aandacht voor begeleid zelfstandig ontwikkelen (BZO). De kleuters krijgen via het takenbord, de stappenplannen, de modellen, de pictogrammen ... middelen om het eigen leerproces meer in handen te nemen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers beschikken over een rijk assortiment aan spel- en ontwikkelingsmaterialen. Het materialenaanbod is gevarieerd en uitdagend en biedt de kleuters rijke leerkanalen. De boekenhoek bevat in de meeste klassen een gevarieerd boekenaanbod dat doorgaans verband houdt met het lopende klasthema.

De klasinrichting is in de meeste klassen functioneel en attractief uitgebouwd. De klasleerkrachten zorgen voor variatie van het hoekenaanbod in de parallelklassen met het oog op klasoverschrijdend werken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Door middel van systematische observaties evalueren de kleuteronderwijzers de vorderingen van de kleuters gedurende de dagelijkse werking. Ze inventariseren de verzamelde observatiegegevens in het digitale kindvolgsysteem. Hierdoor is er voor elke kleuter een vrij overzichtelijk beeld van zijn mogelijkheden of beperkingen beschikbaar. De evaluatie van de kleuters voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek is weinig doelgericht uitgewerkt in het kindvolgsysteem. De observaties van de 'denkontwikkeling' bieden geen duidelijk beeld over de mate waarin de kleuters sommige competenties voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek hebben verworven.

Naast de observaties noteren de kleuteronderwijzers of de zorgcoördinator in het digitale kindvolgsysteem ook andere relevante informatie, verkregen van collega's, externe hulpverleners of ouders. Alle informatie is toegankelijk voor de betrokkenen. De kleuteronderwijzers bespreken markante problemen tijdens het periodiek multidisciplinair overleg (MDO).

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

Bij het (tweede) individuele oudercontact bespreken de kleuteronderwijzers de ontwikkelingsevolutie van elke kleuter aan de hand van 'het scharrelboekje'. Hierin rapporteren de kleuteronderwijzers over de vorderingen van de kleuter voor verschillende ontwikkelingsaspecten en de mate waarin de kleuter bepaalde vooropgestelde doelen behaalt. Dit biedt aan de ouders een duidelijk en vrij breed beeld van de ontwikkeling van hun kind.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De verantwoordelijkheid voor de realisatie van zowel de brede basiszorg als de verhoogde zorg ligt vrijwel uitsluitend bij de klasleerkrachten. Binnen de brede basiszorg ligt het accent op het welbevinden van de kleuters. Om dit te bevorderen doen de klasleerkrachten waardevolle inspanningen om een aangenaam klasklimaat te creëren waarin alle kleuters zich goed kunnen voelen. Daarnaast zorgen de meesten voor een onderwijsaanbod waarbinnen alle kleuters kansen krijgen om spontaan vorderingen te maken. Tijdens momenten van ‘begeleid zelfstandig ontwikkelen’ benutten de kleuteronderwijzers in toenemende mate de kansen om in de verschillende hoeken het spel van de kleuters te begeleiden.

Binnen de verhoogde zorg hebben de genomen initiatieven vooral tot doel aan een aantal momentane noden te verhelpen. Differentiatie en remediëring gebeuren veeleer intuïtief en ad hoc. Tijdens het MDO slagen de betrokkenen er zelden in om voor de kleuter met specifieke noden een concrete zorgvraag te formuleren. Evenmin volgen uit het overleg afspraken om de kleuters die het nodig hebben planmatig en doelgericht op middellange of lange termijn te begeleiden. Tijdens het MDO gaat er vooral aandacht naar de bespreking van de problemen, minder naar de manier waarop de betrokkenen aan de zorg- of onderwijsbehoeften van de kleuters zullen tegemoetkomen. Daarnaast valt het op dat de klasleerkrachten vooral aangewezen zijn op hun eigen ervaringen en deskundigheid om kleuters met specifieke noden te ondersteunen. Door het verschil in handelingsbekwaamheid van de klasleerkrachten is de kwaliteit van de leerbegeleiding sterk leerkrachtafhankelijk. Het gevolg hiervan is dat niet alle kleuters de zorg krijgen waar ze recht op hebben.

De initiatieven die de kleuteronderwijzers voor bepaalde kleuters nemen om tegemoet te komen aan hun specifieke zorgvraag, zijn zelden opgenomen in het kindvolgsysteem. Ook in de planningsinstrumenten is niet terug te vinden op welke manier de klasleerkrachten de kleuters die zorg behoeven, systematisch en doelgericht begeleiden. Hierdoor is het vrijwel onmogelijk om eventuele vorderingen of stagnaties correct op te volgen. Bovendien belemmert het gebrek aan informatie over de systematische afstemming van de interventies op de concrete zorgvraag van een kleuter de continuïteit in de leerbegeleiding.

Voorts valt op dat het team van de kleuterafdeling bij de zorg voor kinderen met specifieke noden een beroep doet op de hulp van ouders of externe deskundigen. Op welke manier de kleuteronderwijzers de interventies van de externen afstemmen op hun eigen aanpak is zelden traceerbaar.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor Nederlands in onvoldoende mate. Over de leerjaren heen zijn er breuklijnen in de verticale opbouw en de continuïteit van het onderwijsaanbod. De leerbegeleiding is onvoldoende doelgericht en planmatig wat de ontwikkelingskansen van sommige leerlingen belemmert.

Curriculum	Voor de planning en de realisatie van het onderwijsaanbod baseren de
Onderwijsaanbod	onderwijzers zich vooral op onderwijsleerpakketten. Ze zijn weinig vertrouwd
<i>Referentiekader</i>	met het leerplan en sommige onderwijzers hebben het leerplan ook niet in hun
<i>Planning</i>	bezit. De doelen, de visie en de uitgangspunten van het leerplan hanteren ze
<i>Evenwichtig en volledig</i>	niet als referentiekader. Vanuit de schoolvisie, de vele internationale contacten
<i>Samenhang</i>	en de professionaliseringstrajecten hebben de meeste onderwijzers oog voor
<i>Brede harmonische vorming</i>	onderwijsvernieuwingen en nieuwe ontwikkelingen op vlak van
<i>Actief leren</i>	(vreemde)taalverwerving. Daardoor hebben ze wel een actuele kijk op
	taalonderwijs en sluit het onderwijsaanbod impliciet grotendeels aan bij de
	uitgangspunten van het leerplan.

De meeste onderwijzers hanteren het onderwijsleerpakket vrij consequent en realiseren een zeker evenwicht tussen de verschillende domeinen. Ze hebben aandacht voor kringgesprekken en nemen waardevolle initiatieven om zowel het technisch lezen als het leesplezier te bevorderen. In een aantal klassen is de aandacht voor functioneel en creatief schrijven beperkt. Sommige onderwijzers reduceren het onderwijsleerpakket door er leerstofonderdelen uit weg te laten. Doordat deze aanpassingen ondoordacht en zonder grondig overleg met de collega's gebeuren, creëert dit breuklijnen in de verticale opbouw en de continuïteit van het onderwijsaanbod. Sommige leerlingen missen hierdoor kansen om de eindtermen te behalen.

De keuze van het schoolteam om de lessen Nederlands door dezelfde leerkracht in beide parallelklassen te laten geven, bemoeilijkt de horizontale samenhang met de andere leergebieden. De klasleerkracht die niet instaat voor de lessen Nederlands, heeft vaak onvoldoende zicht op het aanbod om verbanden te leggen met de andere leergebieden. In sommige taallessen komen de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en sociale vaardigheden geïntegreerd aan bod.

De positieve begeleidingsstijl van de onderwijzers creëert een communicatief klimaat. De onderwijzers hebben aandacht voor een brede, harmonische vorming en bieden ruimte voor initiatief en persoonlijke inbreng van de leerlingen. Ze bevorderen de interactiekansen door de leerlingen in duo's of kleine groepjes te laten werken. De schoolprojecten bieden de leerlingen veel mogelijkheden tot communicatie en interactie, ook buiten de eigen klasgroep.

Curriculum Onderwijsorganisatie	Het team van de lagere afdeling kiest ervoor om in de parallelklassen de lessen Nederlands (en wiskunde) telkens door één onderwijzer in beide klassen te laten geven. Het verantwoordt deze keuze vanuit de mogelijkheid die deze werkwijze de onderwijzers biedt om zich meer te specialiseren. Bovendien is de groep onderwijzers die Nederlands (of wiskunde) geeft op die manier kleiner. Volgens de teamleden van de lagere afdeling biedt dit meer kansen om de werking op mekaar af te stemmen en meer garanties op gelijkgerichtheid. Het overleg om daartoe te komen, is evenwel niet structureel voorzien. Het gevolg van deze keuze is dat de klasleerkracht voor het leergebied waar hij niet verantwoordelijk voor is, weinig zicht heeft op de vorderingen en de eventuele problemen van de leerlingen. Dit beperkt de mogelijkheid om leerlingen met specifieke noden in andere activiteiten en bij andere leergebieden gericht te ondersteunen.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Het team van de lagere afdeling beschikt over voldoende leermiddelen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken. In de meeste klasbeelden zijn afspraken over het gebruik van leerstrategieën herkenbaar aanwezig. Deze sluiten aan bij de onderwijsleerpakketten en ondersteunen de denkontwikkeling van de leerlingen. In sommige klassen waarvan de leerkracht niet de lessen Nederlands geeft, ontbreken de referentiekaders voor Nederlands aan de klaswanden. Hierdoor kunnen leerlingen die er nood aan hebben, geen gebruik maken van deze ondersteuning. De digitale schoolborden die in alle klassen aanwezig zijn, bieden de mogelijkheid om het onderwijs aanschouwelijk en meer interactief te maken. De integratie van ICT binnen het leergebied Nederlands is leerkrachtafhankelijk. In alle klassen doen de onderwijzers inspanningen om een ruim en gevarieerd boekenaanbod te voorzien. Ze werken hiervoor samen met de plaatselijke openbare bibliotheek.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De meeste onderwijzers evalueren de leerlingen voornamelijk op basis van de toetsen uit de onderwijsleerpakketten. Het gebruik van andere evaluatievormen, zoals aanzetten tot zelfevaluatie en leerlingen elkaar feedback leren geven, is leerkrachtafhankelijk. Ze vullen deze evaluatiegegevens aan met genormeerde toetsen voor spelling en technisch lezen die toestaan de vooruitgang of stagnatie van de leerlingen voor deze technische vaardigheden op te volgen. Deze testresultaten zijn opgenomen in het leerlingvolgsysteem en geven aanleiding tot bespreking op het MDO. De neerslag van dit overleg bevat informatie die tot doel heeft de problematiek van een kind te beschrijven. De analyse van de gegevens gebeurt onvoldoende grondig om de zorgnoden van een leerling accuraat te achterhalen. De oudste leerlingen nemen deel aan de koepeligen eindtoets, maar de onderwijzers maken geen gebruik van de mogelijkheid om de resultaten van de eigen leerlingen te vergelijken met een referentiegroep. De analyse van de toetsresultaten is beperkt. De onderwijzers gebruiken deze gegevens niet op klasniveau of als middel voor de bijsturing van de eigen onderwijspraktijk.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Een aantal leerlingen volgt het aanbod Nederlands in een vorig of volgend leerjaar. Toch is in de leerlingendossiers of in de planningsinstrumenten zelden te traceren op welke manier de begeleiding van de sterkere leerlingen of de leerlingen die meer zorgnoden hebben, afgestemd is op hun specifieke zorgvraag. Ondanks de vele (visie)teksten en andere documenten die het schoolteam aanmaakt, mist de leerbegeleiding in de praktijk doelgerichtheid en systematiek. Dit heeft een ongunstig effect op de vorderingen van de leerlingen.

Het schoolteam kiest ervoor om de extra lestijden die het van de overheid krijgt voor het voeren van een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid grotendeels aan te wenden voor de organisatie van de lessen muzische vorming en taalinitiatie. Dit heeft tot gevolg dat vrijwel uitsluitend de klasleerkrachten verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de brede basiszorg en de verhoogde zorg. Zij nemen deze opdracht ter harte en proberen binnen de brede basiszorg een leeromgeving te creëren waarin alle leerlingen kansen krijgen. Een stimulerende begeleidingsstijl draagt hiertoe bij. Uit de observaties en gesprekken blijkt dat niet alle onderwijzers zicht hebben op de manier waarop ze kunnen inspelen op de verschillen tussen de leerlingen en hoe ze binnenklasdifferentiatie vorm kunnen geven. Wanneer de onderwijzers verlengde instructie of uitbreiding/reductie van inoefenstof aanbieden, gebeurt dit weinig planmatig en doelgericht. De meeste onderwijzers zijn vragende partij om hierbij ondersteuning te krijgen op niveau van de leerkracht en bij de begeleiding van de leerlingen.

Voor de realisatie van de verhoogde zorg valt het op dat de kwaliteit van de leerbegeleiding sterk afhankelijk is van de handelingsbekwaamheid van de onderwijzer. Deze is verschillend van klas tot klas. Het schoolteam is er zich niet van bewust dat dit geen positief effect heeft op de kwaliteit van de leerbegeleiding. Daarbij komt dat het MDO onvoldoende leidt tot de formulering van een concrete zorgvraag voor de leerling. Duidelijke afspraken over een planmatige aanpak met haalbare (tussen)doelen op korte en langere termijn ontbreken. Voorts gaat er tijdens het MDO zelden aandacht naar de ondersteuningsbehoeften van de klasleerkracht en de ouders. Het gevolg hiervan is dat niet alle leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften de leerbegeleiding krijgen waar ze recht op hebben. Sommige leerlingen missen hierdoor kansen om de eindtermen te behalen. Voor een aantal sterkere leerlingen belemmert dit hun ontplooiingsmogelijkheden.

Het begeleidingstraject van de leerlingen die de klassenraad doorverwijst naar de B-stroom in het secundair onderwijs, is vaak moeilijk traceerbaar en lijkt voor een aantal leerlingen inconsistent. De onderwijzers zijn er zich onvoldoende van bewust dat wanneer ze een leerling voor een bepaald leergebied de leerstof van een vorig leerjaar laten volgen, dit vaak impliceert dat de leerling de eindtermen voor dat leergebied aan het einde van de basisschool niet zal bereiken.

Een aantal leerlingen doet een beroep op externe hulpverleners. Van de manier waarop de klasleerkrachten en de externen hun aanpak ten aanzien van een bepaalde problematiek stroomlijnen, zijn weinig sporen terug te vinden.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet niet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in onvoldoende mate. Een doelgericht, evenwichtig en volledig onderwijsaanbod is onvoldoende gegarandeerd. Op schoolniveau ontbreken afspraken om de onderwijsleerinhouden op elkaar af te stemmen, waardoor het onderwijsaanbod niet gradueel is opgebouwd. De evaluatiepraktijk is overwegend kennisgericht en weerspiegelt de vorderingen van de leerlingen in onvoldoende mate.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet niet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in onvoldoende mate. Een doelgericht, evenwichtig en volledig onderwijsaanbod is onvoldoende gegarandeerd. Op schoolniveau ontbreken afspraken om de onderwijsleerinhouden op elkaar af te stemmen, waardoor het onderwijsaanbod niet gradueel is opgebouwd. De evaluatiepraktijk is overwegend kennisgericht en weerspiegelt de vorderingen van de leerlingen in onvoldoende mate.

3.1.1.8 Lager onderwijs: vaststellingen mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Het schoolteam kiest ervoor om de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek geïntegreerd aan te bieden. De meeste
Onderwijsaanbod	onderwijzers zijn niet vertrouwd met het leerplan als referentiekader. Ze
<i>Referentiekader</i>	hebben weinig zicht op de betekenis van de doelen, de achterliggende visie en
<i>Planning</i>	de uitgangspunten van het leerplan. Voor de planning van het onderwijsaanbod
<i>Evenwichtig en volledig</i>	baseren de teamleden van de lagere afdeling zich op een onderwijsleerpakket.
<i>Samenhang</i>	Ze laten hieruit delen weg en voorzien in een aanvullend aanbod en allerlei
<i>Brede harmonische vorming</i>	projecten op schoolniveau rond actuele thema's als duurzaamheid,
<i>Actief leren</i>	kinderrechten en wereldburgerschap. Ze krijgen een grote autonomie om deze
	leergebieden een eigen invulling te geven. Uit de onderwijspraktijk en de
	gesprekken blijkt dat de onderwijzers hiermee verschillend omgaan en het
	aanbod naar eigen inzicht vorm geven. Op schoolniveau maakten ze geen
	afspraken om de leerinhouden op elkaar af te stemmen. Ze hanteren de
	leerplandoelen niet als uitgangspunt voor een doordachte en evenwichtige
	planning van een doelgericht aanbod. Een systeem om de leerplanrealisatie te
	bewaken, ontbreekt. Hierdoor is het voor het team van de lagere afdeling
	onmogelijk om de volledigheid van het aanbod en het evenwicht tussen de
	verschillende domeinen te garanderen.
	Bovendien maakten de onderwijzers geen afspraken om hiaten en
	overlappingsen te voorkomen of weg te werken. Ze beschikken niet over een
	gradueel opgebouwde leerlijn, gebaseerd op het leerplan, die hen ondersteunt
	bij de realisatie van een doelgericht en samenhangend onderwijsaanbod.
	Hierdoor zijn de graduele opbouw en verticale samenhang niet verzekerd.

De mate waarin de onderwijzers er in slagen om binnen de themawerking alle domeinen evenwichtig en in onderlinge samenhang aan bod te laten komen, verschilt van thema tot thema en van klas tot klas. Vooral bij de thema's uit het onderwijsleerpakket overweegt een cursorische benadering met weinig aandacht voor multiperspectiviteit. Het eigen aanvullend aanbod houdt impliciet meer kansen in op horizontale samenhang tussen de domeinen van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek en andere leergebieden. De leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT komen geregeld geïntegreerd aan bod.

De vele waardevolle projecten met externe organisaties, de contacten met buitenlandse gasten en de uitwisselingsprojecten bieden aan de leerlingen ruime kansen om hun kijk op de wereld op een creatieve en uitdagende manier te verruimen en hun inzichten, vaardigheden en attitudes ten aanzien van de maatschappij te ontwikkelen. De (meerdaagse) uitstappen en de leerwandelingen verhogen de werkelijkheidswaarde van het onderwijsaanbod. De onderwijzers maakten hierover afspraken om gradatie en variatie te verzekeren.

De meeste onderwijzers doen inspanningen om de leerlingen actief te betrekken. Ze hanteren gevarieerde werk- en organisatievormen waarbij de leerlingen ruimte krijgen om actief te exploreren en experimenteren en te leren in interactie met elkaar.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het schoolteam beschikt over de vereiste basisuitrusting om de realisatie van de leerplandoelen mogelijk te maken. De tijd- en ruimtekaders zijn in de verschillende klassen aanwezig, maar de functionaliteit ervan is veeleer beperkt en verschilt van klas tot klas.

Uit de klaswanden blijkt dat vrijwel alle onderwijzers aandacht besteden aan de ruimere wereld, duurzaamheid en actuele onderwerpen die de leerlingen boeien.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek steunt vooral op schriftelijke toetsen van het onderwijsleerpakket. Veelal peilen de onderwijzers bij de evaluatie naar de kennis die de leerlingen hebben verworven. De mate waarin de leerlingen inzichten hebben gekregen en vaardiger zijn geworden, gaan ze minder systematisch na. Gerichte observaties gebeuren sporadisch door enkele onderwijzers. De evaluatie van deze leergebieden is weinig evenwichtig en niet representatief voor de totaliteit van het onderwijsaanbod. Het team van de lagere afdeling beschikt niet over duidelijke afspraken over de manier waarop een kwaliteitsvolle brede evaluatie van deze leergebieden gebeurt. Het is niet op de hoogte van de suggesties voor evaluatie uit het leerplan.

Evaluatiegegevens geven zelden aanleiding tot bijsturing van het aanbod of de aanpak op groeps- of leerlingenniveau. Ze dienen vooral voor de rapportering. In het leerlingvolgsysteem is geen informatie over de talenten, de interesses of de vorderingen van de leerlingen ten aanzien van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek opgenomen. Bijsturingen van het onderwijsleerproces op leerlingenniveau op basis van de analyse van de toetsresultaten of de evaluaties gebeuren voor deze leergebieden vrijwel niet.

De leerlingen van het zesde leerjaar nemen niet deel aan enige vorm van eindtoetsen. Daardoor ontbreekt een referentiekader om via analyse van toetsresultaten de eigen onderwijskwaliteit te bewaken of bij te sturen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De beeldvorming voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek is grotendeels beperkt tot de toets- en rapportcijfers. De onderwijzers hebben weinig zicht op het onderwijsaanbod in de andere klassen. De beginsituatie van de leerlingen vormt geen uitgangspunt voor het onderwijsaanbod. De onderwijzers vertrouwen erop dat de leerlingen de doelstellingen van de voorgaande leerjaren bereiken. Door het gebrek aan onderlinge afstemming ontstaan er hiaten in het onderwijsaanbod. Dit maakt dat het onderwijsaanbod niet optimaal aansluit bij de al verworven voorkennis, wat zeker voor zwakkere leerlingen moeilijkheden kan opleveren.

De onderwijzers creëren een stimulerend pedagogisch klimaat als basis voor de leerbegeleiding van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Ze geven de leerlingen positieve feedback bij de realisatie van opdrachten. De onderwijzers houden weinig doelgericht rekening met het ontwikkelingstempo en de individuele mogelijkheden van de leerlingen.

3.1.1.9 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied Frans in voldoende mate. Tal van waardevolle initiatieven ondersteunen een rijk onderwijsaanbod dat grotendeels aansluit bij de uitgangspunten van de eindtermen. De evaluatiepraktijk geeft een beeld van de mogelijkheden van de leerlingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Vanuit de schoolvisie en het daarbij aansluitende talenbeleid investeert het schoolteam in tal van initiatieven die tot doel hebben de meertaligheid van de leerlingen te stimuleren. Het rijke aanbod krijgt grotendeels richting en invulling vanuit de inzichten die de teamleden verwierven tijdens de vele internationale contacten en uitwisselingsprojecten. Deze inzichten stemmen grotendeels overeen met de uitgangspunten die de overheid ten aanzien van de eindtermen Frans formuleert. Hierdoor sluit het onderwijsaanbod impliciet ook aan bij het leerplan. De teamleden zijn evenwel niet vertrouwd met de doelen, de visie en de uitgangspunten van dit referentiekader.

In alle klassen van de kleuter- en de lagere afdeling gaat er aandacht naar talensensibilisering. Hiermee beogen de leerkrachten de leerlingen op een positieve manier in aanraking te brengen met taaldiversiteit. Voorts krijgen de kleuters en de leerlingen van het eerste leerjaar wekelijks een activiteit taalinitiatie Frans. De twee daaropvolgende leerjaren voorziet de leerkracht taalinitiatie, in tegenstelling tot wat de regelgeving toelaat, wekelijks in een lesje Italiaans.

Het formeel onderwijs Frans vangt aan in het vierde leerjaar en krijgt een vervolg in het vijfde en het zesde leerjaar. Voor de concretisering van het formele onderwijs Frans baseren de onderwijzers zich op een onderwijsleerpakket. Vanaf het vierde leerjaar is de aanpak van de lessen sterk leerstofgericht. Er gaat in de verschillende klassen vrij veel aandacht naar de domeinen lezen en schrijven. Hoewel het verwerven van schriftelijke vaardigheden zich volgens het leerplan dient te beperken tot het kopiëren van eenvoudige taalstructuren, leggen de onderwijzers bewust zeer sterk de nadruk op een schriftelijk taalaanbod dat verder gaat dan de doelen die het leerplan beoogt. Dit doen ze om te voldoen aan de onterechte verwachtingen van het secundair onderwijs. De sterke nadruk op de schriftelijke vaardigheden, die niet bedoeld zijn voor de leerlingen van het lager onderwijs, gaat ten koste van de spreek- en luistervaardigheden. Toch slaagt het schoolteam erin dit tekort ruimschoots te compenseren door tal van andere initiatieven die voldoende kansen bieden om de basiswoordenschat in communicatieve situaties te gebruiken en te oefenen.

Aanvullend bij de lessen taalinitiatie en het formeel onderwijs Frans participeren de leerlingen van het zesde leerjaar al vijftientwintig jaar aan een waardevol meerdaags uitwisselingsproject met leerlingen van een Franstalige school in Wallonië. Deze nauwe samenwerking verruimt de blik en de leef- en belevingswereld van de betrokken leerlingen. Ze krijgen de kans hun kennis van de Franse taal te oefenen en te verdiepen en hun culturele bagage uit te breiden.

Het rijke aanbod Frans garandeert in voldoende mate de volledigheid van het onderwijsaanbod en het evenwicht tussen de verschillende domeinen. Impliciet realiseert het schoolteam een zekere opbouw in het aanbod.

Bij de lesobservaties valt het op dat de voertaal tijdens de activiteiten taalinitiatie vrijwel uitsluitend het Frans is, terwijl de voertaal tijdens de formele taallessen in het vijfde en het zesde leerjaar vooral het Nederlands is. Door deze breuklijn in de aanpak missen de leerlingen van de bovenbouw kansen om hun communicatieve vaardigheden aan te scherpen.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i>	De tijdsbesteding die naar de lessen taalinitiatie Frans en Italiaans gaat, is aanzienlijk. Hierdoor staat dit extra optioneel aanbod voor een aantal (zwakkere) leerlingen het bereiken van de eindtermen voor andere leergebieden in de weg. De meeste onderwijzers zijn zich hiervan bewust. De directeur neemt eenzijdig de beslissing over de inzetbaarheid van een native speaker en de daarbij aansluitende organisatie. De onderwijzers verklaren dat de aanwending van deze lestijden niet bespreekbaar is met de directeur. De schoolleiding betreft, in strijd met de regelgeving, de verschillende participatieorganen niet bij het overleg over de inrichting en de organisatie van de taalinitiatie. Deze gang van zaken belemmert een kritische evaluatie van de lessen en activiteiten taalinitiatie en staat de eventuele bijsturing ervan in de weg.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De onderwijzers beschikken over voldoende recente leermiddelen om het leerplan te realiseren. Het schoolteam investeert veel middelen voor de lessen taalinitiatie (Frans en Italiaans).
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De onderwijzers proberen via leestoetsen en schriftelijke toetsen een beeld te krijgen over de vorderingen van de leerlingen voor Frans. Om aan de verwachtingen van het secundair onderwijs te voldoen, voorzien de onderwijzers voor de sterkere leerlingen in een schrijftoets die verder gaat dan wat het leerplan verwacht. De evaluaties zijn er in mindere mate op gericht om na te gaan of de leerlingen met hun kennis van woordenschat en structuren iets kunnen 'doen'. Duidelijke criteria om deze vaardigheid in kaart te brengen, ontbreken. Voorts observeren de onderwijzers de leerlingen tijdens de lessen om zo een zicht te krijgen op wat ze kunnen. Ook hier ontbreken transparante criteria om deze observaties te objectiveren. In het schoolteam leeft de overtuiging dat het vreemdetalenaanbod van Scharrel vrij uniek is en dat dit de prestaties van de leerlingen ten goede komt. Outputgegevens die de resultaten van de eigen leerlingen vergelijken met deze van andere leerlingen ontbreken evenwel. Hierdoor is het onmogelijk om de leerlingen op basis van objectieve resultaten te positioneren ten aanzien van een gelijkaardige referentiegroep.

Begeleiding	De observaties en de toetsresultaten geven de onderwijzers een beeld over de
Leerbegeleiding	beginsituatie van de leerlingen voor Frans.
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Zorg</i>	Het aanbod taalinitiatie beoogt alle kinderen op een speelse manier in contact te brengen met vreemde talen en plaatst terecht hun welbevinden centraal. Tijdens de observaties valt het evenwel op dat de betrokkenheid van een aantal kinderen tijdens de lessen taalinitiatie Frans en Italiaans vrij laag is.
	In het vijfde en het zesde leerjaar verdelen de onderwijzers de leerlingen in niveaugroepen om te differentiëren bij de evaluatie of bij het aanbod. Uit de observaties blijkt dat deze differentiatie vooral gebeurt voor een aantal schriftelijke vaardigheden en in mindere mate op vlak van de mondelinge communicatievaardigheden.
Inbreuk(en) op regelgeving	Het schoolteam leeft de regelgeving over het vreemdetalenonderwijs niet na. (Omzendbrief Bao/2004/02 – Onderwijs en initiatie in vreemde talen in het gewoon basisonderwijs).

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie van het welzijnsbeleid laat de school toe tekorten of verbeterpunten met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op te sporen en systematisch bij te sturen. Hiervoor kan ze terugvallen op de verplichte veiligheidscontroles, het advies van de eigen preventieadviseur en externe preventiedienst en de inbreng van de schoolbetrokken partners (personeel, leerlingen, ouders ...).

Uit de rondgang en de controles en adviezen van deskundigen blijkt dat de school op vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne een aantal werkpunten moet aanpakken. De al ondernomen acties en de geplande initiatieven die zijn opgenomen in het globaal preventieplan en het jaaractieplan laten de school toe de vastgestelde risico's te beheersen en op termijn weg te werken.

Wat de inspectie tijdens de doorlichting opmerkte bij haar bezoek aan verschillende leslokalen en een aantal andere ruimtes, stemt overeen met de vaststellingen in de documenten van deskundigen.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende werkpunten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	neen
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	neen
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	neen
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het schoolteam beschikt over een professionaliseringsplan dat de visie op deskundigheidsbevordering in zijn geheel beschrijft. Het hecht veel belang aan een open houding voor onderwijsvernieuwingen en veranderingsbereidheid. Het wil dat leerkrachten in beweging blijven en zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leren.
- Op schoolniveau zijn operationele doelen niet geëxpliciteerd maar impliciet aanwezig in de geformuleerde acties. Een behoefteanalyse van de nascholingsnoden van de teamleden komt tot stand vanuit individuele bevragingen en noden die de kernteamleden aangeven. Het schoolteam heeft geen kwaliteitszorgsysteem waarmee het op objectieve wijze de eigen sterktes en werkpunten in kaart brengt. Dit maakt het moeilijk om de eigen werkpunten op het spoor te komen en het professionaliseringsbeleid hierop af te stemmen. Het schoolteam heeft niet de gewoonte vooraf te bepalen wat nascholingen of andere professionaliseringsinitiatieven precies tot doel hebben. Het onderschat het belang van een vervolgtraject om te verzekeren dat nascholingsinitiatieven de klaspraktijk gunstig beïnvloeden of de deskundigheid van de leerkrachten daadwerkelijk verhogen.
- Ondersteuning** Zowel de schoolorganisatie als de schoolcultuur zijn ondersteunend voor de deskundigheidsbevordering. Voor de meeste teamleden is het vanzelfsprekend om de eigen professionaliteit op peil te houden en kansen te benutten om bij te leren. Vanuit de schoolvisie neemt het schoolteam verschillende initiatieven om de deskundigheid te verhogen. Het schoolteam werkt samen met diverse externe organisaties en tekent in op vele internationale projecten die ruime kansen bieden tot nascholingen in binnen- en buitenland.
- In hun persoonlijk ontwikkelingsplan reflecteren de leerkrachten over hun eigen functioneren en houden ze de gevolgde nascholingen bij. Deze gegevens komen aan bod tijdens functioneringsgesprekken, maar daar volgen geen werkpunten uit. De directeur verwacht dat leerkrachten zelf initiatief nemen tot coaching, werkoverleg, co-teaching, hospiteren of andere leervormen met collega's.
- Het gebrek aan open communicatie binnen het team maakt het moeilijk voor de teamleden om samen te reflecteren over betekenisvolle ervaringen in hun onderwijspraktijk en uitdagingen gezamenlijk aan te pakken. Informeel overleg tussen (parallel)collega's is wel ondersteunend voor het leren van elkaar.

- Doeltreffendheid** De individuele teamleden hebben de gewoonte om kritisch na te denken over de eigen onderwijspraktijk. Ze geven aan dat een aantal professionaliseringsinitiatieven een positieve invloed heeft op hun handelen en tot doeltreffende bijsturingen leidt. Dit beïnvloedt op een positieve manier de kwaliteit van de schoolwerking. De meeste teamleden missen hierbij feedback en waardering van de directeur.
- Op schoolniveau stelt het schoolteam niet systematisch de kwaliteit van de deskundigheidsbevordering in vraag. Het gaat het rendement van de gevolgde nascholingen sporadisch na. Het bespreekt gevolgde nascholingen informatief maar onderzoekt de impact ervan op de eigen onderwijskwaliteit niet. Doordat het vooraf niet vastlegt welke doelen het met zijn professionaliseringsinitiatieven beoogt, is het moeilijk om vast te stellen of alle acties die het onderneemt om de eigen deskundigheid te bevorderen, het gewenste effect opleveren.
- Ontwikkeling** Het schoolteam heeft aandacht voor de verdere ontwikkeling van de deskundigheidsbevordering met het oog op kwaliteitsverbetering. Het speelt in op nieuwe verwachtingen van de buitenwereld. Hierbij gaat het vooral in op interessante acties en initiatieven die het extra optioneel aanbod volgens de schoolvisie ondersteunen. Het gaat minder op zoek naar professionaliseringsinitiatieven die aansluiten bij reële noden en prioriteiten van de kernopdracht.
- De bereidheid van het schoolteam om zich te blijven ontwikkelen, is lovenswaardig en biedt voldoende garanties dat het de deskundigheidsbevordering verder aanwendt voor kwaliteitsontwikkeling.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolteam heeft een visie op leerbegeleiding met een aantal principes en acties. Het concretiseert deze visie niet in operationele doelen op leerling-, leerkracht- en schoolniveau die duidelijk aangeven wat het schoolteam met de leerbegeleiding beoogt en wat de verwachtingen zijn om een brede zorg in de klaspraktijk te realiseren. Het schoolteam investeert in het positief schools welbevinden van de leerlingen als motor voor hun ontwikkelingsproces. Hiervoor onderneemt het een aantal preventieve maatregelen.
- Daarnaast ligt de focus van de leerbegeleiding vooral op een aantal acties die pogen momentane noden te verhelpen. Bij hardnekkige of meer complexe problemen ontbreken een grondige analyse, duidelijke doelen en daaraan gekoppelde maatregelen. De zorginitiatieven om tegemoet te komen aan de noden van de leerlingen zijn onvoldoende planmatig en doelgericht uitgewerkt.

- Ondersteuning** Een zorgcoördinator voor de kleuterafdeling en een (deeltijdse) zorgcoördinator voor de lagere afdeling sturen, naast andere beleidsondersteunende taken, de zorgwerking aan. Een deeltijdse zorgleerkracht ondersteunt hoofdzakelijk de leerbegeleiding in het eerste leerjaar. Dit heeft tot gevolg dat vrijwel uitsluitend de klasleerkrachten verantwoordelijk zijn voor de realisatie van zowel de brede basiszorg als de verhoogde zorg. Zij dienen hiertoe over de nodige tijd en deskundigheid te beschikken om alle leerlingen maximale leer- en ontwikkelingskansen te geven. Een schoolinterne uitgebouwde zorgstructuur die hen hierbij helpt, ontbreekt echter. Het schoolteam brengt de ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten niet in kaart. De klasleerkrachten zijn grotendeels op zichzelf aangewezen, wat maakt dat de geboden leerbegeleiding sterk leerkrachtafhankelijk is. De klasleerkrachten verwoorden een dringende nood aan een degelijke zorgwerking waar ondersteuning, coaching en begeleiding van de teamleden deel van uitmaken.
- Doeltreffendheid** Het schoolteam gaat de doeltreffendheid van de leerbegeleiding niet na. Het evalueert niet systematisch of de acties, de ondersteunende materialen, de werkvormen, de differentiatie en remediëring ... het gewenste effect hebben. Het heeft niet de gewoonte om leerlingenresultaten grondig te analyseren en aan te wenden om (zorg)acties te bestendigen of minder doeltreffende initiatieven bij te sturen. Er is onvoldoende opvolging van de adviezen en genomen maatregelen. Een kritische reflectie over de meerwaarde en de effecten van de genomen initiatieven in functie van een efficiënte leerbegeleiding gebeurt te weinig. Ook de openheid voor interne feedback ontbreekt momenteel. Het gebrek aan duidelijke doelen en daaraan gekoppelde maatregelen maakt het moeilijk om de leerbegeleiding te evalueren en de werking vervolgens doelgericht bij te sturen.
- Ontwikkeling** Het schoolteam is zich bewust van de nood aan ontwikkeling voor de realisatie van een kwaliteitsvolle leerbegeleiding. Er is ruimte voor professionalisering waarbij leerkrachten zelf hun nood aan nascholing kunnen aangeven. De vormings- en professionaliseringsinitiatieven zijn evenwel weinig gebaseerd op een behoefteanalyse om na te gaan voor welke aspecten van leerbegeleiding externe vorming of ondersteuning nodig is. De teamleden staan open voor vernieuwingen en zijn veranderingsbereid. Toch zet de schoolleiding onvoldoende in op ondersteuning van de teamleden om de leerbegeleiding te optimaliseren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur neemt al bijna dertig jaar de leiding van de school op zich. Dit kenmerkt het beleid. De directeur stuurt vanuit zijn eigen visie de school aan en bepaalt wat er wel en niet gebeurt. Hij omschrijft zijn rol als ‘bezieler, mensen overtuigen’. Hij brengt nieuwe ideeën aan en zoekt medestanders die nadien anderen warm kunnen maken. Zelden streeft hij naar een consensus. De meeste tijd besteedt de directeur aan administratieve taken. De zorgcoördinatoren van de kleuter- en de lagere afdeling zijn, naast hun zorgopdracht, ook verantwoordelijk voor het pedagogisch beleid van de school en de contacten met leerkrachten en ouders. Voor de teamleden is dat niet altijd even duidelijk. De directeur vormt samen met de zorgcoördinatoren het kernteam dat de prioriteiten voor de schoolwerking bepaalt. Verschillende werkgroepen ondersteunen vooral de dagelijkse werking van de school. Op pedagogisch-didactisch vlak ontbreken een doelgerichte coaching en ondersteuning. De leerkrachten zijn vooral op zichzelf en op elkaar aangewezen om uit te zoeken op welke wijze ze de dagelijkse school- en klaspraktijk kunnen realiseren. Alle leerkrachten doen dit naar best vermogen, maar een gelijkgerichte afstemming doorheen de school ontbreekt. De meeste leerkrachten verwoorden de aanwezigheid van ernstige, aanslepende spanningen in het team, hoofdzakelijk met de directeur. Ze ervaren de richtlijnen van de directeur vaak als dictaten waar geen nuance mogelijk is. Opmerkingen van de directeur die de personeelsleden als kwetsend ervaren en de ongelijke behandeling van teamleden hebben een negatieve invloed op het klimaat in het schoolteam. Er heerst een fundamenteel wantrouwen dat het samen-school-maken ernstig verstoort en de ontwikkelingsdynamiek van het schoolteam sterk hypothekeert. De interne spanningen veroorzaken stress en een laag welbevinden bij een groot aantal teamleden. Dit heeft een ernstige impact op hoe de leerkrachten functioneren en op de onderwijspraktijk. Toch behouden de teamleden hun beroepsernst en hun betrokkenheid en engagement voor de realisatie van goed onderwijs.
- Visieontwikkeling** De directeur formuleerde vanuit zijn eigen referentiekader over goed onderwijs een schooleigen pedagogisch project en een visie gelinkt aan de naam van de school. Het schoolteam ondersteunt deze visie op hedendaags onderwijs en profileert zich ermee naar de buitenwereld. Vanuit de schoolvisie zet het schoolteam maatschappelijke thema’s prominent in de focus. Het wil kinderen opvoeden tot ruimdenkende jonge wereldburgers. De directeur bewaakt de schoolvisie door medewerkers te kiezen die zich achter deze visie scharen. Daarnaast beoogt hij de visie te concretiseren via tal van projecten die de teamleden met de leerlingen uitwerken. Vanuit een groot vertrouwen en geloof in de teamleden blijft de concretisering en de vertaling van die visie naar de school- en klaspraktijk beperkt. De leerkrachten krijgen een grote vrijheid en autonomie om de visie zelf invulling te geven. Hierdoor blijven kansen liggen om de gezamenlijke doelgerichtheid en de continuïteit in de schoolwerking te verhogen.

Voor een aantal aspecten van de werking is een visie uitgeschreven maar de realisatie in de praktijk blijft achterwege. Met de teamleden een proces doorlopen om te werken aan een gezamenlijk gedragen visie, gebeurt zelden. Open communicatie waarbij alle leerkrachten kunnen aangeven wat ze belangrijk vinden en hun mening kunnen delen met de collega's, is geen verworvenheid. Het veilig klimaat ontbreekt om in alle openheid kritisch te reflecteren en de dagelijkse werking aan de eigen schoolvisie af te toetsen.

Besluitvorming Heel wat teamleden uiten hun ongenoegen over de wijze waarop de besluitvorming tot stand komt. Ze geven aan geen inbreng te durven doen over een aantal onderwerpen die hen aanbelangt, uit angst voor de reactie van de directeur als ze hun verschil in mening of kritische bedenkingen kenbaar maken. Daarnaast voelen ze zich gefrustreerd over het gebrek aan transparantie bij de genomen beslissingen. Hoewel tijdens de personeelsvergaderingen veel onderwerpen van organisatorische aard aan bod komen en de directeur veel informatie doorgeeft via digitale mededelingen, loopt de interne communicatie stroef. De meeste teamleden verwoorden feedback en waardering te missen.

Kwaliteitszorg Het schoolteam heeft aandacht voor interne kwaliteitszorg door de bevestigingen die het organiseert bij ouders en leerlingen. Deze vormen de aanleiding tot bepaalde bijsturingen. Daarnaast houdt het ook rekening met de feedback van de secundaire scholen waar de leerlingen in het vervolgonderwijs terechtkomen. De aandacht voor de analyse van outputgegevens is beperkt. De beschikbare evaluatiegegevens wendt het schoolteam zelden aan met het oog op kwaliteitsverbetering. Het evalueert niet kritisch de effectiviteit van de eigen aanpak om deze bij te sturen waar nodig. De mogelijkheid om op basis van de beschikbare informatie conclusies te trekken, schoolprioriteiten te bepalen en een beleidsplan aan te sturen, blijft onderbenut. Toch is er in het schoolteam een ruim draagvlak voor verandering en ontwikkeling aanwezig. De vooropgestelde prioriteiten werkt het schoolteam onvoldoende systematisch en doelgericht uit in een strategisch plan. De opvolging van gemaakte afspraken en coaching tot op de klasvloer blijft beperkt. De directeur vertrouwt erop dat door het veelzijdige onderwijsaanbod de leerlingen de doelen wel bereiken.

Talenbeleid De aandacht die het schoolteam vanuit zijn schoolvisie heeft voor talen en taalverwerving is opvallend en waardevol. Het talenbeleid van de school is dan ook sterk uitgewerkt, zowel op leerling-, leerkracht- als schoolniveau. Allerlei initiatieven die het talenbeleid ondersteunen, zijn alom in de school- en klaswerking zichtbaar aanwezig.

De leerkrachten detecteren de talige noden van de meeste leerlingen en zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. In alle klassen is het klasmanagement er in voldoende mate op gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces.

Het schoolteam heeft aandacht voor een communicatief taalgebruik in elk leergebied. De leerkrachten hanteren werk- en groepeeringsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Voor sommige leerlingen maakte het schoolteam afspraken met betrekking tot de talige aspecten van de evaluatie. Het schoolteam doet inspanningen om op een heldere en verstaanbare wijze met de ouders te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het schoolteam heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team stelt een aantal globale doelen voorop maar organiseert de acties niet vanuit operationele doelen. De schoolorganisatie zorgt er onvoldoende voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. Op het vlak van de schoolorganisatie laat het schoolteam vooral op leerling- en leerkrachtniveau kansen liggen om alle kinderen met zorgnoden voldoende te ondersteunen. De acties (op leerling-, leerkracht- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, zijn waardevol maar vertrekken niet vanuit operationele doelen. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Niet alle teamleden zijn op de hoogte van de bereikte resultaten. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam profileert zich met een visie op hedendaags onderwijs en zet maatschappelijke thema's prominent in de focus.
- De frequente samenwerking met buitenlandse gasten en de deelname aan maatschappelijk relevante projecten, vormen een meerwaarde voor de (culturele) ontwikkeling van de kinderen en verruimen hun blik op de wereld.
- Het schoolteam besteedt expliciet aandacht aan de integratie van talensensibilisering. Tal van waardevolle initiatieven ondersteunen een rijk onderwijsaanbod Frans.
- De kleuteronderwijzers creëren een krachtige leeromgeving waarbinnen de kleuters ruime ontwikkelingskansen krijgen.
- Een aantal leesbevorderende initiatieven ondersteunt in de lagere afdeling de technische leesvaardigheid en het leesplezier van de leerlingen.
- De leerkrachten stimuleren de actieve betrokkenheid van de leerlingen en moedigen hen aan initiatief te nemen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het welbevinden van de leerlingen vormt de basis van de leerbegeleiding.
- De gerichtheid van het schoolteam op onderwijsvernieuwing en professionalisering maakt inherent deel uit van de schoolwerking.
- De samenwerking met diverse externe organisaties en de internationale projecten bieden de teamleden ruime kansen tot professionalisering in binnen- en buitenland.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het engagement en de betrokkenheid van de teamleden vormen een belangrijke meerwaarde voor het schoolontwikkelingsproces.
- De directeur formuleerde een schooleigen pedagogisch project en heeft een duidelijke visie over kwaliteitsvol hedendaags onderwijs waar de teamleden achter staan.
- De vele projecten die de teamleden met de leerlingen uitwerken, sluiten naadloos aan bij het pedagogisch project en bepalen de uitstraling van de school naar de buitenwereld toe.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de functionaliteit van de planningsinstrumenten verbeteren.
- De kleuteronderwijzers kunnen de zorginterventies beter afstemmen op de specifieke beginsituatie en de zorgnoden van de kleuters en hen planmatig en doelgericht ondersteunen.
- De onderwijzers kunnen de leerbegeleiding voor het leergebied Nederlands meer planmatig en doelgericht uitwerken.
- De onderwijzers kunnen de communicatiekansen van de leerlingen bevorderen binnen het formeel taalonderwijs Frans.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de leerbegeleiding concretiseren vanuit operationele doelstellingen op leerling-, leerkracht- en schoolniveau.
- Het schoolteam kan in functie van de leerbegeleiding tegemoet komen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten.
- De doelgerichtheid, planmatigheid en doeltreffendheid van de zorginitiatieven kunnen aan belang winnen.
- Het schoolteam kan de professionaliseringsinitiatieven sterker afstemmen op de noden van de leerlingen en de behoeften en werkpunten van de teamleden.

Wat betreft het algemeen beleid

- Aandacht voor een veilig klimaat binnen het schoolteam kan het welbevinden van de leerkrachten bevorderen.
- Open communicatie en een transparant beleid kunnen het vertrouwen binnen het schoolteam ten goede komen.
- Aandacht voor een participatieve besluitvorming kan de professionele samenwerking in het schoolteam versterken.
- Een doelgerichte opvolging, coaching, ondersteuning en waardering van de leerkrachten kan de onderwijspraktijk optimaliseren.
- Het schoolteam kan de outputgegevens functioneler aanwenden als middel voor kwaliteitszorg.
- Het schoolteam kan de eigen schoolvisie hanteren als basis voor (zelf)reflectie en (zelf)evaluatie.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team van de kleuterafdeling moet met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate nastreven.
- Het team van de lagere afdeling moet met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate bereiken.
- Het team van de lagere afdeling moet met de leerlingen de eindtermen voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in voldoende mate bereiken.

Wat betreft de regelgeving

- Het schoolteam moet een schoolreglement opmaken waarin de verplichte bepalingen zijn opgenomen (Decreet Basisonderwijs, artikel 37).
- Het schoolteam moet de verplichte informatie aan de ouders correct bezorgen bij de eerste inschrijving (Decreet Basisonderwijs, artikel 28).
- Het schoolteam moet de regelgeving over het vreemdetalenonderwijs naleven (Omzendbrief Bao/2004/02 – Onderwijs en initiatie in vreemde talen in het gewoon basisonderwijs).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands.
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor mens en maatschappij, Nederlands, wetenschappen en techniek.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **09-12-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

In het schoolreglement zijn niet alle verplichte bepalingen correct opgenomen. Bij de eerste inschrijving bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders niet correct of onvolledig. Het schoolteam leeft de regelgeving over het vreemdetalenonderwijs niet na.

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **09-12-2019** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Yvan AMEYE de inspecteur-verslaggever	Patrick LEYSEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	